

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SVENSKA AKADEMIENS NOBELBIBLIOTEKSBYGGNAD I STOCKHOLM. — H. 8 D. STOCKHOLMSFOTO.

13DE ÅRG.

DEN 29 OKTOBER 1911.

NO 5.

Foto Florsén, Stockholm

Klicé: Ernst Silfverstarr.

Alfred Nobel

ALLVAR GULLSTRAND.

TILLDELAD ÅRETS NOBELPRIS I MEDICIN.

Vetenskapens arbetsfält ligga i allmänhet afside från de normala intressenas allmänning. Somliga äro dock ännu nog närbelägna för att till stor del vara tillgängliga för de meniges blickar. Men andra förlora sig så i fjärran, att äfven de ansenligaste odlingens framsteg förbli osynliga för de bildades flertal och blott ovisst skönjbara för vida närmare stående. Och frukterna, vinsten på praktiska områden, de synas visserligen, beundras och bli outhärliga — men hur många anar arbetet som skapat dem!

Af denna art — epokgörande, men i det stora hela beläget långt bortom den normala andliga synkretsen — är den mans verk, hvilken årets medicinska Nobelpris nyss blifvit tillerkändt. Detta "monumentum aere perennius" utgör, i korthet sagdt, ej blott en långt förd, på många punkter väl slutförd utveckling, utan i väsentlig mån äfven en nydaning af dioptriken, läran om den optiska afbildningen, jämte en på denna grundval byggd utredning af ögats ljusbrytningsförhållanden. Dioptrikens närmast föregående epok präglas af dess nära anslutning till den konstruktiva optiken, de optiska instrumentens, särskildt mikroskopets, teori. De på detta område mötande uppgifterna voro ännu af nog speciell karaktär för att tillåta fasthållandet vid ett rent ideellt fall, den s. k. kollineara afbildningen, såsom ett slags norm för den reella verkligheten — i det att antingen denna senare ansågs kunna i tillräcklig tillnärmelse representeras af nämnda norm, eller ock man uppsökte och bestämde vissa särskilda, i de optiska instrumenten förverkligade fall, där afvikelserna i ett eller annat hänseende voro minimala. Denna väg, banad väsentligen af Abbe, har fört bl. a. till mikroskopets nu föreliggande fullkomning. Tages emellertid steget öfver till afbildningen i ögat, så möta med ens så långt allmännare, mera komplicerade förhållanden, att nyssnämnda åskådningssätt blir oanvändbart, ja missledande, detta så mycket mer som det ej nog betonar, och därför förvanskar, gränserna mellan realitet och fiktion. Här nödvändiggöres i första hand en behandling af afbildningsproblemet i dess allmännaste, reella form, hvilket, historiskt sedt, är att ansluta till den punkt af utvecklingen, som representeras af den berömda irländske matematikern W. R. Hamilton (i början af 1800-talet). Först därefter och på den så vunna grundvalen kan undersökningen af afbildningen i ögat taga vid. Det är denna kort antydda, enormt vidsträckt och invecklade uppgift — såsom tillhörande den matematiska fysiken, tänkbar endast för en fulländad matematisk förmåga — som prof. G. förelagt sig och löst. Detta verk faller inom en tid af omkring två decennier och är nedlagt i doktorsafhandlingen "Bidrag till astigmatismens teori" (1890) samt i tre större afhandlingar, "Allgemeine Theorie der monochromatischen Aberrationen und ihre nächsten Ergebnisse für die Ophthalmologie" (1900), "Die reelle optische Abbildung" (1906) samt "Die optische Abbildung in heterogenen Medien und die Dioptrik der Krystalline des Menschen" (1908) — arbeten af främsta vetenskapliga rang, innebärande en omgestaltning och fulländning af dioptriken, särskildt ögats, och öppnande oöferskådliga utvecklingsmöjligheter.

Jämsides med detta stora verk har uppstått en rad undersökningar öfver mera speciella, mer eller mindre närstående ämnen — från rent matematiska till sådana som röra den kliniska och operativa ögonläkekonsten. Blott några af de viktigare kunna här omnämnas.

"En praktisk metod att bestämma hornhinnans astigmatism genom den s. k. denivelleringen af de

oftalmometriska bilderna" (1889). [Astigmatism är ett optiskt fel af invecklad natur, hvilket i hög grad nedsätter bildskärpan och därmed synskärpan, samt vanligen förorsakas af främre hornhinnepartiets afvikelse från jern klotformig hvälfning]. Irlågavande metod tillåter denna viktiga bestämnings utförande i en enda observation — ett vid det vanliga förfaringssättet kännbart önskemål.

"Objektive Differentialdiagnostik und photographische Abbildung von Augenmuskellähmungen" (1892): Eiter hornhinnereflexens läge bedömes den af ögonmuskelförlamningen förorsakade felställningen af ögat, hvilken sedan leder till bestämning af den förlamade muskeln. Utom sin exakthet samt möjligheten att fotografiskt fixera undersökningsresultatet har metoden betydligt att vara objektiv, d. v. s. ej referera till patientens utsago.

"Photographisch-ophthalmometrische und klinische Untersuchungen über die Hornhautrefraktion" (1896) grunda sig på ytterligt noggrann (mikrometrisk) uppmätning af den fotograferade hornhinnereflexen och haiva lemnat den hittills vida exaktaste och fullständigaste kännedomen om hornhinnans form under normala och abnorma förhållanden.

"Über die Bedeutung der Dioptrie" (1899) innehåller en utsträckning af det tidigare för lensers brytande kraft använda måttbegreppet "dioptri", till optiska system i allmänhet, samt en därpå grundad omdigering af dithörande optiska formler, hvarigenom en högst betydlig förenkling och öferskådlig het i dessas handhavande ernås.

"Die Farbe der Macula centralis retinae" (1905) samt "Zur Maculafrage" (1907) röra ett fysiologiskt spörsmål. Genom en serie, efter skilda metoder anordnade försök och observationer bevisas, att näthinnecentrum — stället för tydligaste seendet — ej, som man förut allmänt hållit före, är gulfärgad, utan helt färglös, hvarjemte vissa fenomen, som ditills tolkats som uttryck för nämnda färgning, erhålla sin riktiga förklaring.

"Die reflexlose Ophthalmoskopie" (1910) är i första hand en ingående undersökning öfver ögonspigelns (hvarmed det lefvande ögats botten undersökes) teori, särskildt riktad på möjligheten att vid detta instrument utesluta allt bildfrämmande ljus, synnerligast det vid de speglande ytorna (i ögat och å instrumentets linser) återkastade. Som praktiskt resultat häraf framgå nya ögonspigeltyper, hvilka jämte reflexfrihet äga ännu andra betydelsefulla fördelar: förstoring, synfältsbredd och stereoskopisk effekt vida öfver de hittills uppnådda, och som på grund häraf äro bestämda till stor praktisk användning.

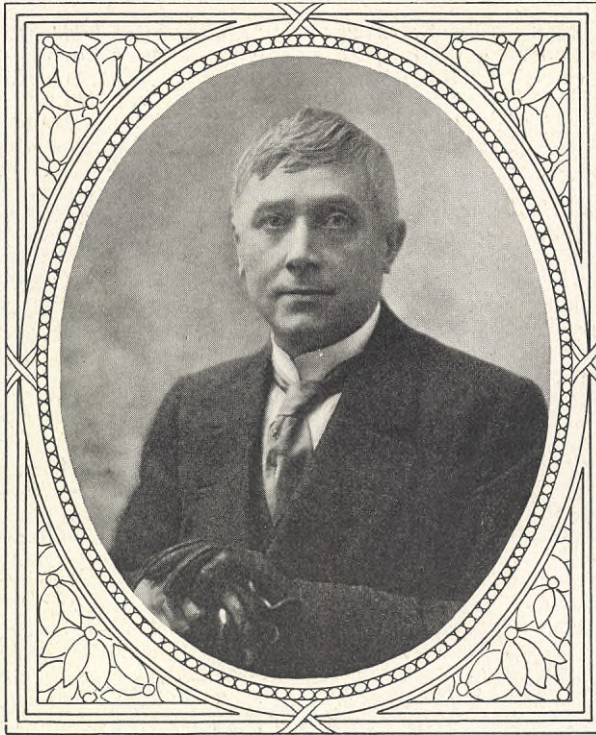
Sitt forskningsresultat har prof. G. plägat muntligen framföra i Svenska Läkarsällskapet, och har ej blott ämnets rang utan äfven föredragets utomordentliga logiska klarhet och eminenta formfulländning förlänt dessa tillfällen en prägel af högtid.

Utrymmet medgifver ej att närmare omnämna, på hvilka många andra sätt prof. G:s kapacitet varit fruktbarande. Han har anlitats för utarbetning af vetenskapliga handböcker, hvaraf särskildt må märkas första bandet af fysiologiska optikens "standard work", Helmholtz berömda handbok (i 3:dje upplagan). Ögonkliniken i Uppsala, utförd under prof. G:s öfverinseende, är, väl ej till storleken, men till inredning och vetenskaplig utrustning en kanske uppnådd mönsteranstalt. Flera af den tekniska optikens nyaste framsteg äro enbart utföranden af hans idéer.

Allvar Gullstrand är född i Landskrona den 5 juni 1862, blef student 1880, medicine kandidat 1884, med. licentiat 1888 och med. doktor 1890. Inga examensdata hänvisa på det centrala i hans veten-

MAURICE MAETERLINCK.

skapliga personlighet, den sällsynt höga matematiska bildningen, hvilken sålunda förvärfvats vid sidan af hans snabba medicinska lärdomskarriär. Han utnämndes 1891 till docent i oftalmiatrik (ögonläkekonst) vid Karolinska Institutet i Stockholm och mottog 1894 kallelse till professur i samma ämne i Uppsala, hvilken befattning han ännu beklädder. Han är ledamot af Vetenskapsakademien m. fl. lärda samfund, blef 1907, vid Linnébileet, fil. hedersdoktor i Uppsala och erhöll året därpå samma utmärkelse i Jena. Ett stort antal pris, de flesta från Sv. Läkaresällskapet hafva tillfallit honom, och inom kort mottager han kulturverldens förnämsta belöning, — man må dock undra, om äfven denna går upp emot den forskningens lön, som ligger i forskningens framgång.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

ÅRETS ALLMÄNT FÖRMODADE NOBELPRISTAGARE I LITTERATUR.

Maurice Maeterlinck, som nu allmänt antages blifva årets litteräre Nobelpristagare, tillhör en gammal flamländsk familj och är född i Gent 1862. Hans härstamning är således germansk, men han har skrivit sina verk på franska och helt vuxit sig in i den franska kulturen.

Maeterlinck uppfostrades i en af jesuiter ledd skola, studerade på sin familjs önskan några år filosofi och juridik, men gaf snart efter för sina litterära höjelser. Redan från början präglades hans diktning af en stark hängivenhet åt det mystiska, och de dikter, dramer och essayer, som han i snabb följd utsände

plats i Maeterlincks produktion intager det verkningsfulla dramat "Monna Vanna", där han i olikhet med hvad fallet är i hans öfriga dramar lätit sig påverkas af modern fransk teater teknik.

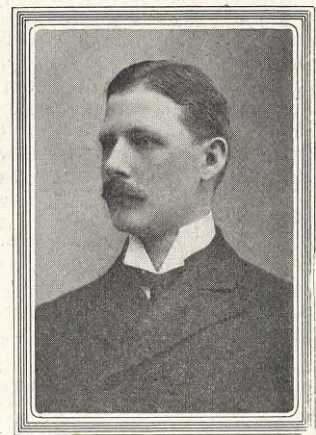
Maeterlinck vistas numera mest på sitt praktfulla slott i Belgien, St. Wandrille, som förr i världen varit kloster och tillhört Benediktinerorden. Här lever han bland sina konstskatter, sina böcker, sina blommor och sina djur, och därifrån kunna vi säkerligen vänta ännu många verk präglade af lyrisk skönhet och djup lefnadsvisdom.

Foto. Larsson, Uppsala.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

PSALMBOKSKOMMITTÉN, biskop J. A. Eklund, Karlstad, kyrkoherde A. F. Runstedt, Gökhem, och fil. dr E. N. Söderberg, Uppsala, som i dagarna hos kungl. maj: anmält sitt förslag till reviderad psalmbok för svenska kyrkan, enligt hvilket vår psalmbok kommer att upptaga 636 psalmer, fördelade i sex hafvudgrupper. Manuskriptet samt protokoll öfver revisionsarbetets förlopp hafva öfverlämnats till Ecclesiastikdepartementet.

Efter porträtt.

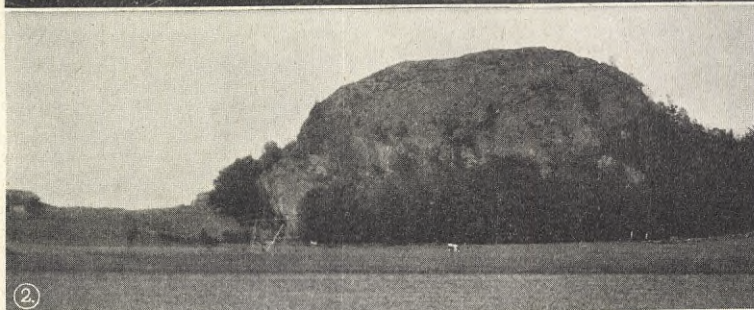
Kliché: Bengt Sjöversparre.

L. C. M. AUBERT

nyutnämnd norsk legationssekreterare i Stockholm.

ARKEOLOGISKA UNDERSÖKNINGAR I BOHUSLÄN SOMMAREN 1911.

FÖR H. B. D. AF AMANUENSEN VID VITTERHETS-, HISTORIE- O. ANTIKVITETS-AKADEMIEN G. HALLSTRÖM.

1/2 Per fotografier.

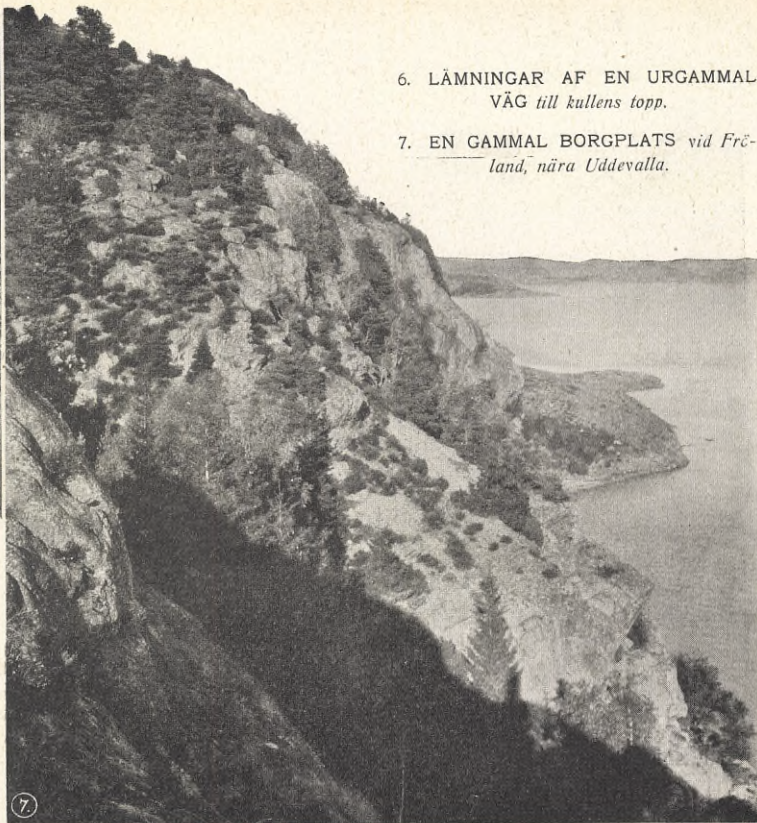
Kliché: Kem. A.-D. Densjt Silfversparre, Stålm-Götg.

1. RUSTNINGSFJÄLLET vid sjögränsen mellan Sverige och Norge. Till höger å bilden ligga mängder af bronsåldersgrafvar.
2. BÖRSÅSKULLE i Skredsviks s:n, å hvilken borglämningar från omkr. 500 år e. Kr. funnits.
3. FORNTIDA HUSGRUNDER å Börsåskulle.
4. FYND AF FORNTIDA RUNDA HANDKVARNAR.
5. FORNGRAF MED STENKISTA.

I Bohuslän ha under den gångna sommaren gjorts några arkeologiska undersökningar af stort intresse. Längst i norr ha de arkeologiska terrängundersökningarna fortsatt, hvilka ju genom sin fullständighet göra Bohuslän till ett af de bäst kända svenska landskapen i antikvariskt afseende. Bild 1 visar en vy från sjögränsen mellan Sverige och Norge, där undersökningen för året afstannade. På det höga,

svenska "Rustningsfjället" till höger å bilden ligga mängder af bronsåldersgrafvar.

Arkeologiska gräfningar ha företagits mest i Lane härad och framför allt af borglämningar. Ett par nya sådana ha konstaterats, den ena med rikliga kulturlager från tiden omkring 500 e. Kr. Den ligger på "Börsåskulle" i Skredsviks s:n (se bild 2). Ett antal husgrunder undersöktes där, alla anbragta

6. LÄMNINGAR AF EN URGAMMAL VÄG till kullens topp.

7. EN GAMMAL BORGPLATS vid Fröland, nära Uddevalla.

intill bergskrefvor och mer eller mindre kvadratiska (bild 3). Här anträffades stora kulturlager med tidsbestämmande fynd. Intressant var förekomsten af mängder af runda handkvarnar af sten, ofta liggande bland golfvets stenar (bild 4), som eljest voro tunna och platta. I två af tomtningarna träffades säd (mest korn) och i en af dem i mycket stor mängd.

Uppför den enda bestigliga bergsidan synas tydliga lämningar af en väg som en gång efter de gamlas berättelser ledt ända upp på toppen (bild 6). Där uppe ligger den öfversta tomtningen, eljest ligga de spridda på bergets afsatser.

Vid bergets fot ligga några grafhögar, hvilka undersöktes och visade sig tillhöra samma tid. Vaccert ornerade lerkärl och smycken af brons och benkammar m. m. lågo här bland resterna af de

Efter fotografier.

Klick: Bengt Silfversparre.

brända liken. Den ena högen dolde dessutom en liten stenkista (bild 5), där grafgodset låg något tätare anhopat.

Andra borgar ha äfven uppmätts och beskrifvits. bild 7 visar en stupande bergsida från en dylik vid Fröland nära Uddevalla.

Från Vätterns botten har nyligen upphämtats ett parti gamla ekstockar, som under hundratals år hvilat bland slam och dy på sjöbotten. Af kännare har stockarnas ålder uppskattats till minst 1,000 år. — Som bekant antager ekträdet under vattnets inflytande en mörk färgton, som är särdeles eftersökt inom möbelindustrin — och nu skola de åldriga ekstockarna, som leda sitt ursprung från Erik Seger-

sälls och Styrbjörn Starkes tider, förvandlas till moderna 1900-tals möbler. — Den plats, där fyndet gjordes tros ej alltid ha legat under vatten. Sägner förtäljer om en väldig naturkatastrof, som för 100-tals år sedan förändrade traktens topografi sänkande en ö, bevoxen med den härligaste ekskog till sjöbotten. Och därifrån skulle ekstockarna härstamma.

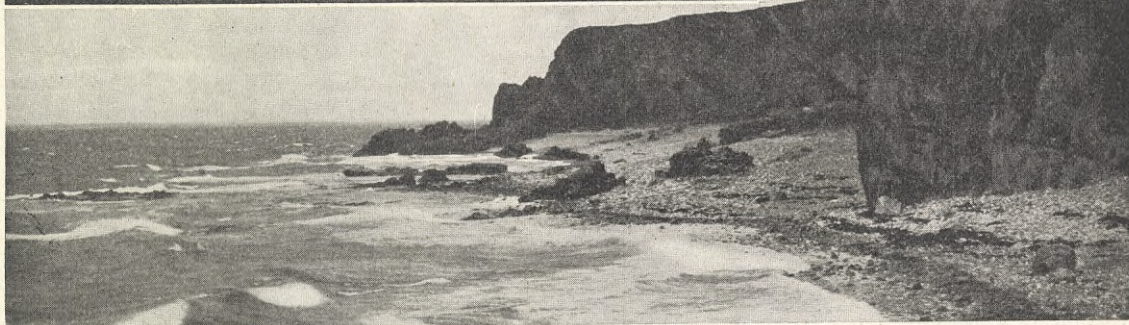

Efter fotografier.

1000-ÅRIGA EKSTOCKAR FRÅN VÄTTERNES BOTTEN.

Klick: Bengt Silfversparre.

NATURMINNESMÄRKE I FARA.

Efter fotografier.

HOUFS HALLAR VID BÅSTAD SOM SANNOLIKT KOMMA ATT SPRÄNGAS BORT.

Kliché: Kem. A.-B., Bengt Silfverparra, Sthm Gbg.

Ett af norra Skånes skönaste naturminnen, Høufs Hallar, berget nordvest om Båstad, är föremål för ett tyskt bolags underhandlingar i och för stenexport; köpet är ej ännu afslutadt med de ägande byamännen. Skånes naturskyddsförening och dess nitiske sekreterare, lektor Hennig i Lund, arbeta på bergets fridlysning.

BERIKTIGANDE.

I denna årgångs 1:sta nummer presenterade vi för våra läsare en gammaldags gatubild från Karlstad och uppgafvo, att fotografien var tagen vid ett Karl XV:s besök i staden. Denna uppgift synes emellertid vara felaktig, något som vi senare kannat konstatera på grund af upplysningar dels från en person, som var närvarande vid tillfället i fråga, dels från en vän till konung Karl

ur hans närmaste omgivning. — Fotografien ifråga togs den 2 juni 1864, då Karlstads damer till stadens skarpskyttekår öfverlämnade en ny fana. Men som framgår redan af rubriken — **"en gammaldags gatubild — snart för dagen"**, var omnämmandet af kungabesöket endast ett apropos. **Hufvudsaken var tidsbilden i och för sig**, från den tid då den nu möjligen återuppstående krinolinen stod i stt flor.

Foto. Sorbon, Södertelje.

100-ÅRING: 100 år fyllde den 1 oktober Södertelje äldsta invånare fröken MATHILDA SUNDVALL. Den gamla är rask och kry och nästan dagligen uppe.

Kliché: Bengt Silfverparra.

TRE VÄNNER OM EN FÖDELSEDAG. Samma dag, den 26 september, fyllde tre bemärkta gottänningar, alla bosatta i Follingbo socken, år: kyrkoherde W. L. KLINT (t. v. å bilden) 73 år; landtbrukaren J. D. COLLBERG (i midten) 60 år samt lektor G. M. SJÖBERG (t. h.) 67 år.

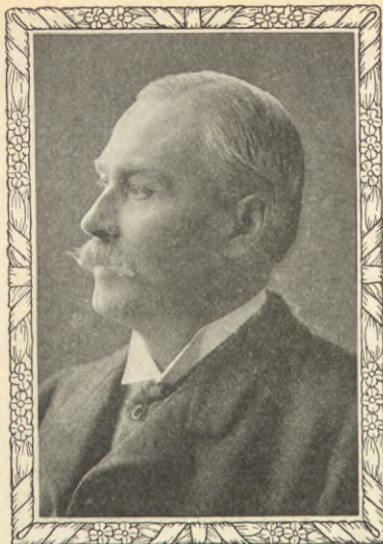

Foto. Florman, Stockholm. Klischeé Bengt Silfverparre.

ARVID ÖDMAN,
vår frejdade hjältetenor, som den 17 okt.
tog afsked från Stockholms opera och
publik.

Ett regn af blommor, dånande fanfarer, smattrande applåder och entusiastiska viftningar mötte den "gudomlige", då han i tisdags som *Romeo* tog afsked af den publik som under årtal beundrat och hyllat honom som sin favorit.

Efter porträtt.

Klischeé Bengt Silfverparre.

H. M. LUND †

F. d. premierdansösen vid Kungl. operan i Sockholm, fru *Hilda Maria Lund*, född *Lind*, afled den 17 okt. i sitt hem i Flen.

Fru L. var på sin tid en af balettkårens yppersta krafter och innehade baletthufvudpartierna i flera operor, såsom "Robert", "Den Bergtagna", "Den Stumma", m. fl.

Såväl kritik som publik voro eniga om den berömda skriftställaren *Herman Bangs* stora förmåga att *levandegöra* sina verk, och hans uppläsningskonst betecknas som både intressant och egendomlig i sitt slag.

Så möttes också den celebre uppläsaren öfverallt af ett tacksammt och uppmärksamt lyssnande auditorium, som i honom snarare såg den utomordentlige skådespelaren än uppläsaren.

Vi återgifva här en bild af den bekanta danska skådespelerskan

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

HERMAN BANG,
har under en tid gästst Göteborg och Stockholm och därunder hållit starkt besökta och gouterade uppläsningar.

Fru A. har senast med framgång uppträdt i Helsingfors.

Foto. Jagers, Södm.

Klischeé Bengt Silfverparre.

FRU AGGERHOLM OCH HERR WINGÅRD
I "EN HUSTRU FÖR MYCKET".

fru *Ellen Aggerholm*, som d. 20 okt. inledde sitt gästspel å Svenska teatern som *Jacqueline* i "En hustru för mycket" med herr *Wingård* som motspelare.

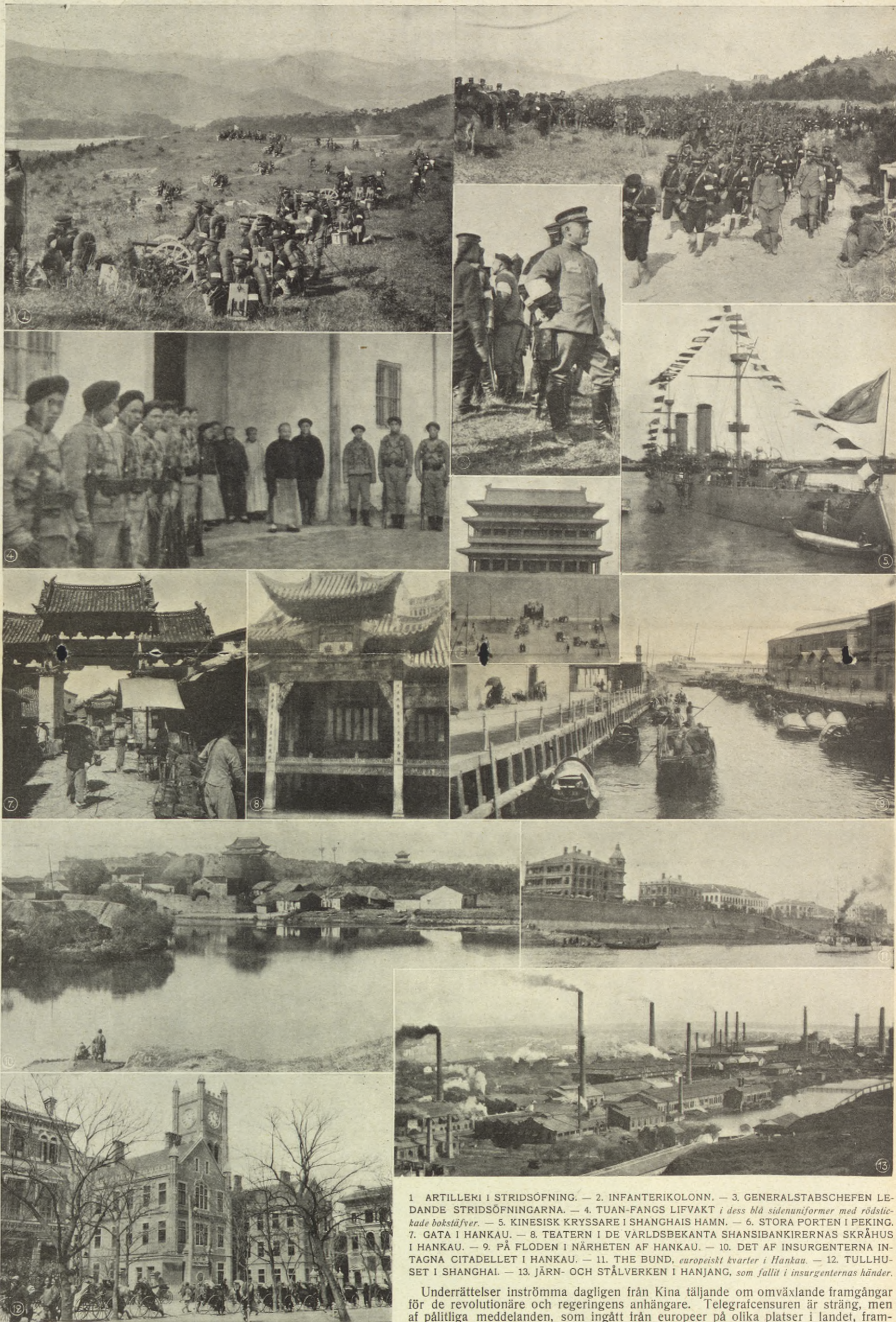

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KEJSARENS AF RYSSLAND VANDRINGSPRIS TILL OLYMPISKA SPELEN.

Klischeé Bengt Silfverparre.

BILDER FRÅN KINA, LANDET I UPPROR.

1 ARTILLERI I STRIDSÖFNING. — 2. INFANTERIKOLONN. — 3. GENERALSTABSCHEFEN LEDANDE STRIDSÖFNINGARNA. — 4. TUAN-FANGS LIFVAKT i dess blå sidenuniformer med rödstickade bokstäver. — 5. KINESISK KRYSSARE I SHANGHAI'S HAMN. — 6. STORA PORTEN I PEKING. 7. GATA I HANKAU. — 8. TEATERN I DE VÄRLDSBEKANTA SHANSIBANKIRERNAS SKRÅHUS I HANKAU. — 9. PÅ FLODEN I NÄRHETEN AF HANKAU. — 10. DET AF INSURGENTERNA INTAGNA CITADELLET I HANKAU. — 11. THE BUND, europeiskt kvarter i Hankau. — 12. TULLHUSET I SHANGHAI. — 13. JÄRN- OCH STÅLVERKEN I HANJANG, som fallit i insurgenternas händer.

Underrättelser inströmma dagligen från Kina täljande om omväxlande framgångar för de revolutionäre och regeringens anhängare. Telegrafcensuren är sträng, men af pålitliga meddelanden, som ingått från europeer på olika platser i landet, fram-

EFTER ORIGINALFOTOGRAFIER. N:RIS 4, 5, 6, 8, 11 TAGNA AF EN SVENSK RESENÄR.

KINESISKA BILDER.
TILL HÄNDELSENA FÖR DAGEN.

1. UTSIKT ÖFVER "DEN FÖRBJUDNA STADEN" I PEKING, den kejsrerliga stadsdelen.
2. FISKARLÄGER VID JAN-TSE-FLODENS STRÄNDER, utmed hvilka tiotusental dylika hyddor finnas.
3. EN TYPISK FISKARBY VID JAN-TSE-FLODEN.

omkring sig och skakar det uråldriga kulturlandet i sina grundvalar; och äfven om den drömda republiken ej förverkligas, skall den gamla styrelseformen komma att moderniseras. Och därmed vore utan tvifvel mycket vunnet för Kina och dess utveckling i civilisationsriskt afseende, liksom det äfven vore af största betydelse för europeisk kommunikation med en ständigt växande handelsmarknad.

EFTER ORIGINALFOTOGRAFER

Kliche: Ilwont Sijfengparra.

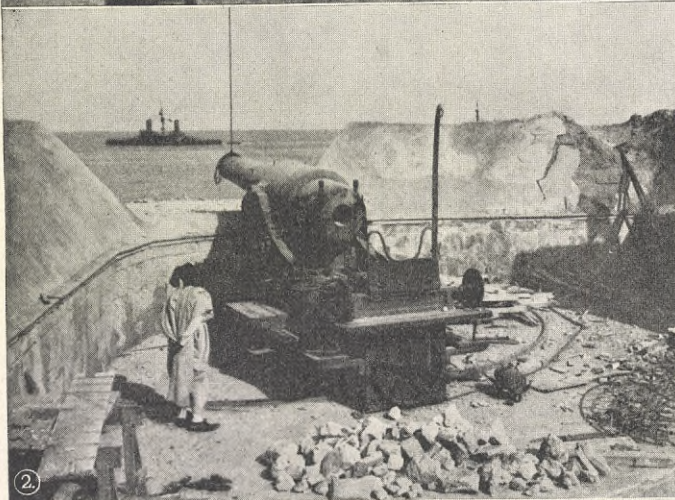
går otvetydigt, att det nya systemets ledare hittills varit öfverlägsna den förvirrade regeringen. Denna inkallade Yuan-Shi-Kai att som guvernör krossa rörelsen. Men han är en försiktig man, säger sig af sjukdom vara förhindrad till omedelbart inskrifande — och misstänkes för funderingar på ett eventuellt republikanskt presidentskap. Men revolutionsledaren dr Sun har pröfvat på uppror förr och misslyckats. Måhända går det trots tillfälliga framgångar så äfven denna gång. Emellertid är det en utomordentligt allvarlig rörelse, som nu griper

Att här upprepa namn å alla stridsplatser för dagen torde vara utan intresse, då nya underrättelser oafbrutet inlöpa. Flera betydande städer ha intagits af insurgenterna, och armén och flottan synes dela sig för eller mot den nu regerande makten. — Vi ha blifvit satta i tillfälle återgifva ett flertal förträffliga bilder från olika delar af landet, platser, som just nu äro af intresse i sammanhang med dagens händelser, folkklifsbilder m. m. hvilket allt skall gifva en liten idé om "hur det ser ut" där borta i det fjärmaste Östern.

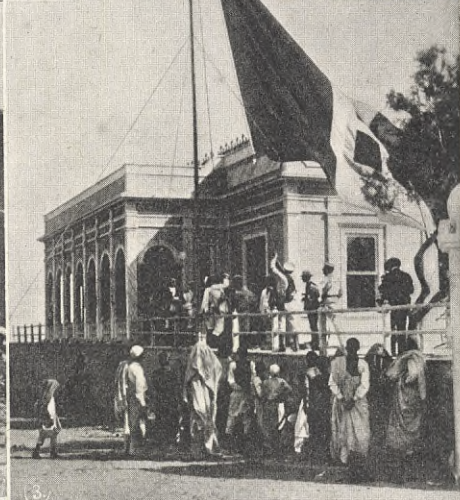
TRIPOLIS ERÖFRING.

①

②

③

④

⑤

1. ITALIENSKA TRUPPER LANDSÄTTAS från de utanför Tripolis förlagda krigs- och transportfartygen.
2. EN KRUPPKANON i det beskjutna fortet Hamidié.
3. ITALIENSKA FLAGGAN HISSAS å guvernörspalatset.
4. ITALIENS NYE GUVERNÖR I TRIPOLIS, amiral Borea Ricci d'Olmo, tager beyens palats i besittning.
5. ARABHÖFDINGAR begifva sig till den nye guvernören för att tillkännagifva sin underkastelse.

Den italienska aktionen i Tripolis följes med betydligt minskadt intresse på grund af händelserna i Kina. Italienska "segrar" finna ej sympati och berättelser om bragdrika stridsäventyr ej tilltro. — Äfventyret må för Italien medföra fördelen af landvinning, ära vinna de ej. — Och med framgången är det väl ej heller så helt säkert. Telegram meddelar, när detta skrifies, om en strid mellan 8,000 italienare och turkar i förening med

araber, därvid italienarne slogos på flykten med bortåt tusen dödade. Flottan har illa härjats af stormar. — Våra bilder äro efter senaste fotografier.

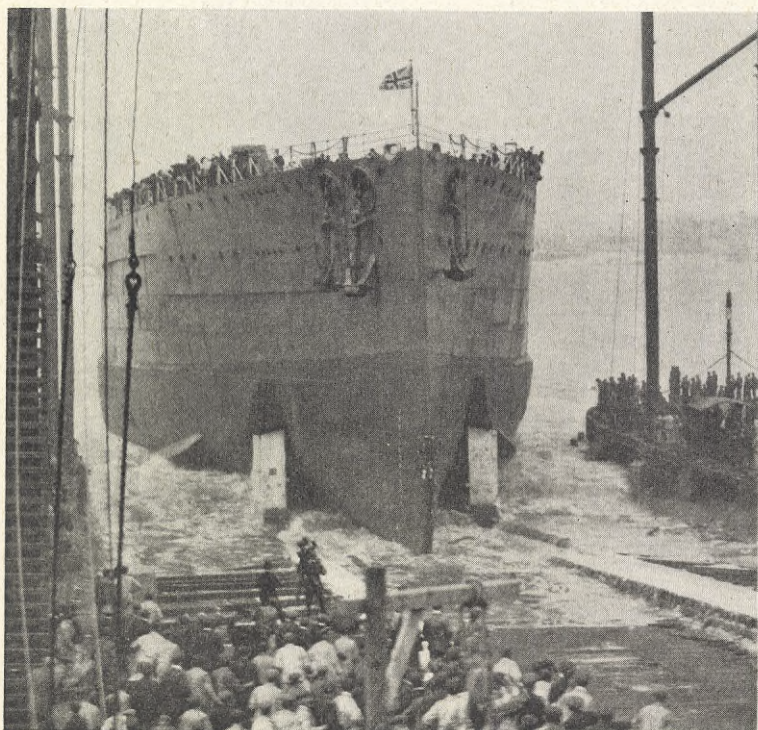
Efter fotografi. Kliche: Bengt Sjöversparre.
 STATY AF KEJSAR FREDRIK III, utförd af prof. Lederer, aftäckt i Aachen å 80-årsdagen af kejsarens födelse den 18 okt

Tyskland, Sieges-Allé-statyernas hemland, har fått en ny kejsarbildstod. Denna gång är det nuvarande kejsarens fader, den olycklige kejsar Fredrik III, som i Aachen fått sin minnesvård. Kejsar

Efter fotografi. Kliche: Bengt Sjöversparre.
 KEJSAR VILHELM I KYRASSIERUNIFORM, intägar i den jublande staden för att öfvervara aftäckningshögtidigheterna.

Vilhelm i sin glänsande uniform lik en sagokejsare, höll ett af all världens befintliga och obefintliga telegraftrådar spridd tal om kejsarkronans helgd.

Efter fotografi. Kliche: Bengt Sjöversparre.
 SJÖSÄTTNING AF ENGLANDS NYASTE SUPER-DREADNOUGHT den 9 okt. i Portsmouth: Pansarkolossen, om 24,000 reg.-tons och den största i Englands flotta, döptes af Prinsessan Christian af Schlesvig-Holstein till "KING GEORGE V".

Efter fotografi. Kliche: Bengt Sjöversparre.
 BERLINS UNIVERSITETS REKTOR FÖR NÄSTA ÅR, GEHEIMERÅDET PROF. D:R LENZE, högtidligen installerad den 15 okt.

Efter fotografi.

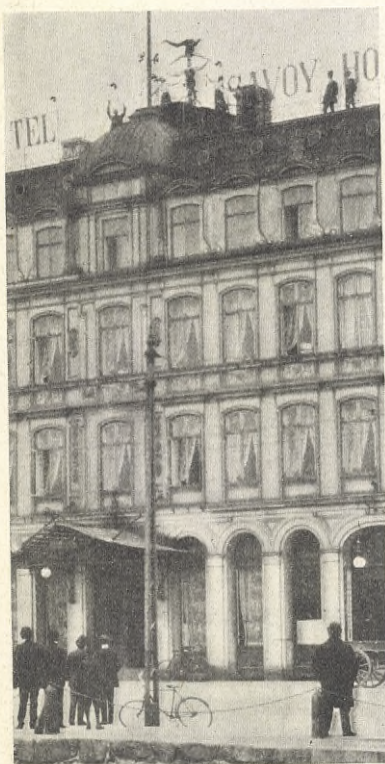
HOTELL-VÄRLDSKONGRESSENS I BERLIN ÖPPNANDE DEN 16 OKTOBER.

Kliche: Bengt Silfversparre.

Den 16 oktober öppnades i Berlin en *Hotell- och restaurangägarnes världskongress* i och för hvilken storartade anstalter vidtagits. Samtidigt afhöll Internationella hotellägareförbundet sitt fyrtionde årsmöte. Som kongressens hederspresident fungerade handelsminister v. *Sydow* (X) och som dess president herr *Hoyer*, Köln (XX), under det öfverborgmästare *Kirschner* presiderade i hedersutskottet. Bland mängden af deltagare från alla land var äfven Sverige talrikt företräd.

*

Ett våghalsigt friluftsnnummer utfördes den 14 okt. å taket till *Hotell Savoy* i Malmö af de bekanta Malmstenska cykelkonståkarne. En scen var anordnad å takkröret, och här utfördes de mest halsbrytande uppvisningar å velociped. Truppen är svensk och världsberömd i sin genre, och dess taknummer beskådades af tusental.

Efter fotografi.

ETT VÅGSTYCKE, velocipedåkning på hus-tak.

Kliche: Bengt Silfversparre.

Efter fotografi.

TIDTAGNING FRAMFÖR VARLDSURET I GREENWICH-OBSERVATORIET, det ur efter hvilket medeleuropeiska tider justeras.

Kliche: Bengt Silfversparre.

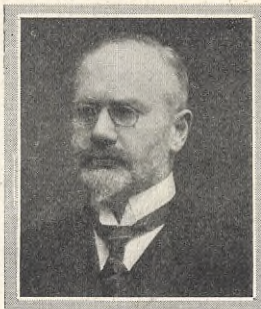
NYA LEDAMÖTER I RIKSDAGENS ANDRA KAMMARE. II.*

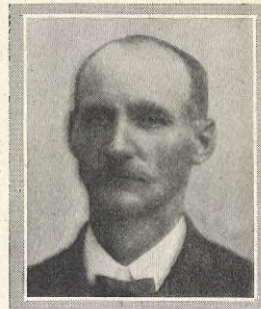
UPSALA LÄN (Höger 1 — Lib. 3 — Soc.-dem. 1):
J. ANDERSSON.
Nämndeman. — Råklösa, Tierp.
Lib.

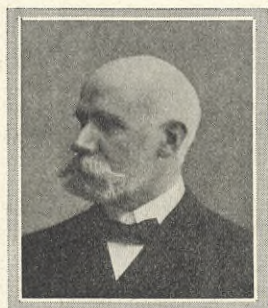
K. E. BJÖRNBERG,
Landtbrukare. — Åkerby.
Lib.

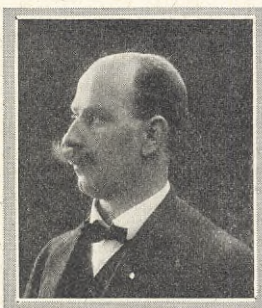
GOTTLANDS LÄN (Höger 2 — Lib. 1):
K. R. RYDIN,
Landshöfding. — Visby.
Höger.

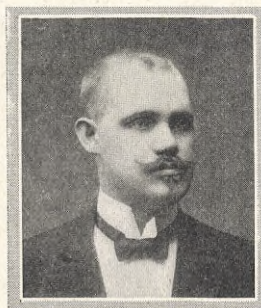
J. T. HANSÉN.
Landtbrukare. — Vamlingbo.
Lib.

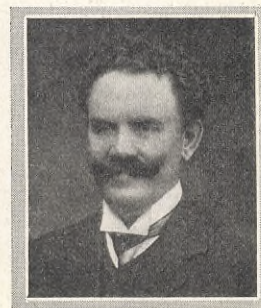
BLEKINGE LÄN (Höger 2 — Lib. 2 — Soc.-dem. 2):
J. O. HOLMDAHL,
Borgmästare. — Karlskrona.
Höger.

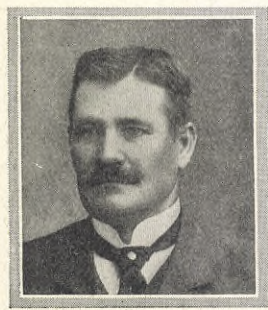
J. A. INGVARSON,
Redaktör. — Karlshamn.
Soc.-dem.

K. O. W. KLOO.
Kassör. — Karlskrona.
Soc.-dem.

KRONOBERGS L:s VESTRA
(Höger 2 — Lib. 1):
E. R. ELIASSON,
Handl. — Markaryd. — Lib.

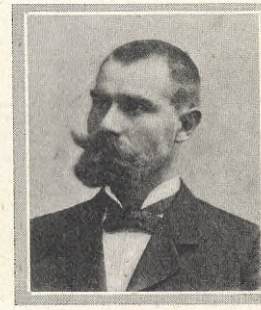
KRONOBERGS LÄNS ÖSTRA (Höger 2 — Lib. 1 — Soc.-dem. 1):
J. ENGQVIST.
Hemmansegare. — Torpa,
Dänningelanda. — Lib.

A. A. LUNDQVIST,
Glasslipare. — Kosta.
Soc.-dem.

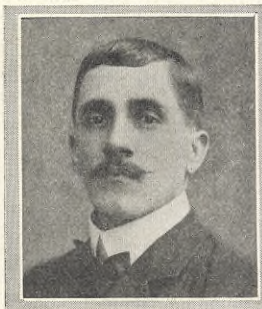
BOHUSLÄNS SÖDRA (Höger 3 — Lib. 2):**
C. J. ÖDMAN,
Sjökapten. — Fiskebäckskil.
Höger.

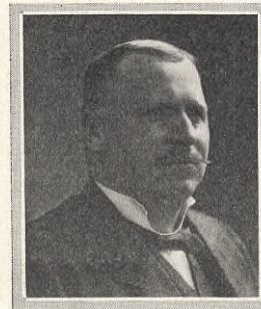
K. O. LUNDGREN,
Folkhögskoleföreståndare. —
Vendelsberg. — Lib.

KRISTIANSTADS LÄNS SYDOSTRA (Hög. 1 — Lib. 2 — Soc. 1.):
V. EKEROT,
Jordbrukskonsulent. —
Kristianstad. — Höger.

G. NILSSON,
Ombudsman. — Kristianstad.
Soc.-dem.

KRISTIANSTADS L:s NORDVESTRA (Hög. 2 — Lib. 2 — Soc. 1):
S. BENGTSSON,
Landtbrukare. — Norup.
Lib.

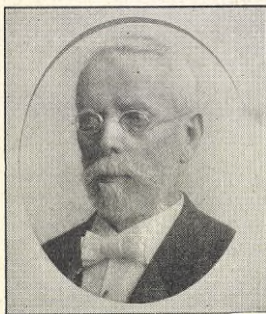

L. BORCGREN,
Landstingsman. — Engelholm.
Soc.-dem.

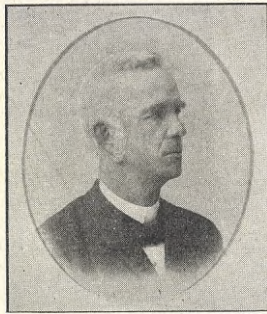
* H. 8 D:s porträttserie omfattar, såsom förut påpekats, nya ledamöter, icke omvalda.
Lib. 1 — Soc.-dem. 1), samtliga omvalda.

** BOHUSLÄNS NORRA (Höger 2 —

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

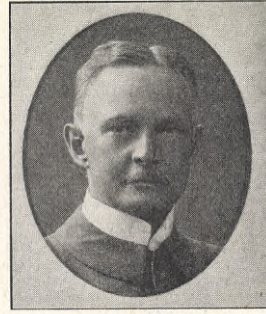
C. F. BERGSTRÖM.
F. d. Telegrafkommissarie.
Skriftställare. — Alingsås
80 år 18 Okt.*

J. KJELLIN.
F. d. folkskoleinspektör. — Östersund. 75 år 17 Okt.*

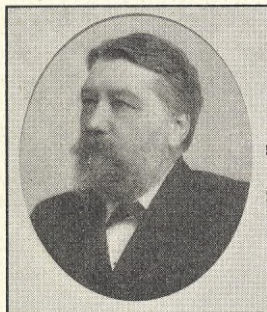
S. K. A. WIDE.
Professor. — Stockholm.
50 år 17 Okt.*

K. B. KJELLMARK.
Fil. D.r. Folkskoleinspektör.
Malmö. 45 år 29 okt.*

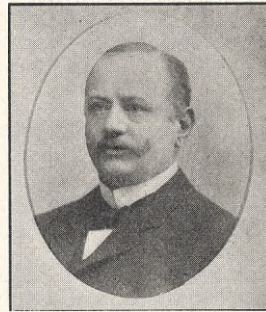
K. E. BOHNSTEDT.
F. d. Rytmästare. Godsägare.
Hjelmarsnäs. 70 år 15 Okt.*

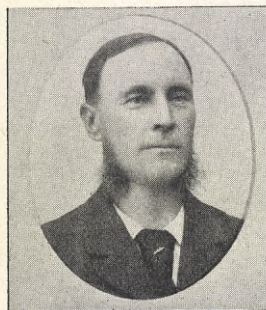
R. C. T. JOBSON.
V. Konsul. — Varberg.
60 år 13 Okt.*

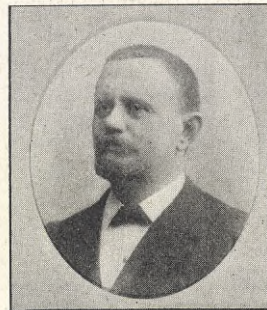
K. G. T. WETTERVIK.
Borgmästare. — Enköping.
55 år 28 Sept.*

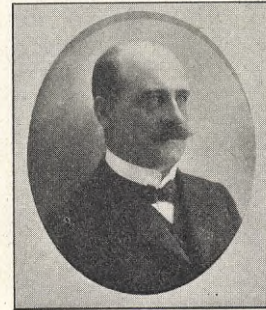
V. ÅKERLUND.
Fabrikör. — Göteborg.
50 år 22 Okt.*

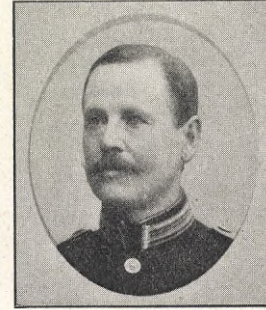
N. A. HELLBERG.
Hemmansägare. — Kommunalnämndsordf. — Skön, Sundsvall.
60 år 15 Sept.

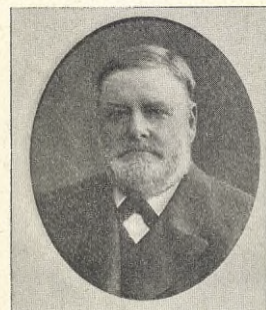
N. P. HALLBERG.
Postmästare. — Falkenberg.
50 år 26 Okt.

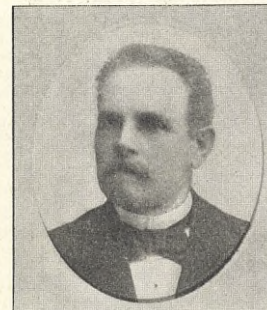
E. O. BREITHOLTZ.
Stat.-insp. Förest. f. Hultsfreds
fröklängn.-anst. — Hultsfred.
50 år 18 Okt.

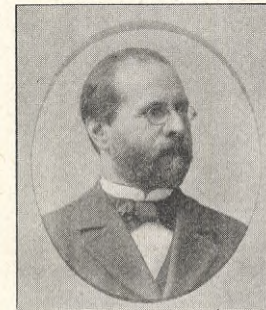
J. A. AHLBERG.
F. d. Fanjunkare. — Falköping.
50 år 27 Sept.*

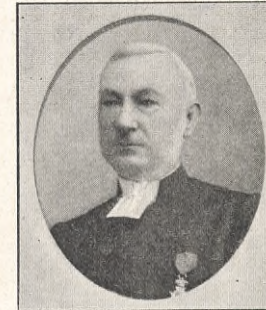
O. HÅKANSSON †.
Smedmästare. — Östersund.
F. 36. † 6 Okt.*

J. A. PETTERSSON †.
Handlande. Landbrukare.
Kommunalman. — Målsryd.
F. 42. † 12 okt.

J. A. AURÉN †.
F. d. Läroverksadjunkt. —
Norrköping. F. 43. † 7 Okt.*

A. HOFSTRÖM †.
F. d. Kontr.-prost. Kyrkoherde
Höör. F. 44. † 15 Okt.

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

CARL FREDRIK BERGSTRÖM. Stud.-ex. 53, ingick vid telegrafverket 54, f. telegrafkommissarie i Venersborg; telegrafstationsföreståndare dert. 58-80, i Vadstena 80-85, i Oscarshamn 85. Flyttade 08 till Alingsås. Under vistelsen i Oscarshamn deltog B. med ett utomordentligt intresse i stadens kommunala och allmänna angelägenheter, ledamot af stadsfullmäktige, drätselkammare m. m. Hans mest betydelsefulla arbete är likväl skapandet af den vackra stadsparken, en såväl estetiskt som praktiskt sedt verklig mönsterinstitution. Vid stadens 50-årsjubileum 06 fick B. i uppdrag att skriva stadens historia. Detta blef till ett i mer än ett afseende synnerligen märkligt verk, och ännu underbarare är det vid tanke på, att det är en 72-års man, som i ren oegennyttia utfört arbetet. Vid afflyttningen till Alingsås hyllades B. officiellt och enskildt såsom "stadens fader".

JONAS KJELLIN. Folkskollär.-ex. 57, lärare till 73, folkskoleinspektör i Jemt. län till 04. Led. af stadsfullmäktige i Östersund 89-08. Bekant skicklig fiötlillverkare.

SAMUEL (SAM) WIDE. Stud.-ex. 79, fil. d.r. 88, doc. i grek. språket v. Ups. Univ. s. å., e. o. professor i klassiska språk v. Lunds Univ. 95, v. Ups. Univ. 98, professor i klassisk fornkunskap o. antikens historia v. Ups. Univ. sedan 09. Är å religionshistoriens område erkänd äfven utanför vårt land. Jemväl framstående arkeolog; ledde tillsammans med doc. L. Kjellberg utgräfningsarbetet af Poseidonstempel på ön Kalauria 94 m. m.

KNUT KJELLMARK. Stud.-ex. 87, fil. d.r. 04. Folkhögskollärar 99-04. Statens folkskoleinspektör i Kronobergs län 05-09. Folkskoleinspektör i Malmö stad 10. Föreståndare för Malmö seminarium. Korresp. led. af Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien.

KNUT BOHNSTEDT. U.-löjtn. v. Lifreg. husarkår 63, afsked m. ryttmäst. n. h. o. v. 77. Efter inköp af Hjelmarsnäs samt tillfölje betydande intressen särskildt i Laxå bruk har B. främst egnat sig åt gods- o. bruksdrift. Intr. i styr. f. Laxå bruks A.-B. 75, o. sedan flera år dess ordförande. Deltagit i bildandet af flera betydande industriföretag. Mångårig kom-

munalordförande, på sin tid landstingsman. Led. af Riksd. F. K. sedan 87, led. af statsnådsrådet t. 04, af banknådsk. 05-11. Led. af styr. f. Sv. Allm. Hypoteksbank, ordf. i styr. f. Mälarpöv. Hypoteksförening.

ROBERT JOBSON. Inneh. af firman Rob. C. Jobson i Varberg. Led. af drätselkammaren 81-05, derunder fungerat som v. ordf. eller ordf. led. af stadsfullmäktige sedan 82, led. af landstinget 84-09, m. undantag i ett år, led. af styr. för A.-B. Göteborgs Banks afd.-kontor i Varberg. Brittsk o. Nederländsk vicekonsul sedan 82.

THEODOR WETTERWIK. Stud.-ex. 78, hoif.-ex. 83, v. häradshöfd. 86, borgmästare 93. Ordförande i Hamnstyr. o. Byggn.-nämnden 93, v. ordf. i Helsingörsnämnden 94, ordf. 95, led. af kyrkoråd 98, ordf. i Skyttegillet 04, led. i styr. f. Sparbanken 02, ordf. 09, led. af A.-B. Mälarpöv. E. Banks afd.-kontors styr. 09, ordf. 11.

VICTOR ÅKERLUND. Genomgått Borås Tekn. skola, praktiserat i utlandet. Delegare o. styr.-led. i Druvvefors Väveri A.-B. och i Alingsås Linnefabr. A.-B. samt delegare i Åkerlunds Bom.-Spinn. A.-B., Borås.

JOHAN AHLBERG. Und.-off.-ex. 80, fanj. 97, afsked 11. Gymn.-lärare v. Falköpings läroverk sedan 04, brandchef sedan 03. Led. af stadsfullmäktige i Falk 98-10, af kyrkoråd; hufvudman i Sparbanken, revisor i stadens räkenskaper 98-03. Ord. i Sv. Underoff. Förbund 07-11, i 3:e arméfördeln. und.-off.-sällskap under s. å.

OLA HÅKANSSON †. Veteran från jernvägsbyggnadernas första tider. Började 58 v. jernvägsbyggn. mellan Hesselholm o. Sösdala, har alltsedan dess följt som förste smed ända upp i öfre Norrland, slutade helt nyligen efter att under 53 år ha arbetat vid statens jernvägar. Tilldelades pension af Riksdagen.

JOHA AUGUST AURÉN †. Stud.-ex. 62, lärare vid olika läroverk, senast i Söderköping 83-05. Språkforskare, språkvetenskaplig o. pedagogisk författare; har vid två olika tillfällen af Sv. Akademien erhållit honorar för språkliga arbeten. Flerårig ledamot af Söderköpings stadsfullm., har han på sin tid inlagt stora förtjänster om dess kommunala angelägenheter.

DEN AF ELDS-
VÅDA D. 19 OKT.
HÄRJADE KEXFA-
BRIKEN I KUNG-
ÅLF.

Den 19 okt. utbröt i *Kungälf* en eldsvåda, som lade större delen af "Göteborgs Kexfabriks Aktiebolags" stora fabrikskomplex i aska. Emellertid räddades en nybyggnad, medan den äldre redan till ombyggnad planerade fabriken nedbrann med omkring en half million kronors brandskada. Kexfabriken kommer omedelbart att återuppyggas.

Efter fotografier.

Klucet: Kem. A.-B. Denot Silfversparre, Södra Gbg.

VECKANS DAGAR

15 okt. Sveriges Allmänna Trädgårdsförbunds årsmöte i Norrköping. — Första Baptistförsamlingen i Göteborg högtidlighåller sitt 50-årsjubileum. — Telegram meddela om strider mellan rojalister och regeringstrupper i Portugal.

16 okt. Nordisk Yachtkonferens i Stockholm. — Byggnadsarbetet återupptages allmänt efter avslutad långvarig lockout. — Psalmbokskommittén inlämnar förslag till ny psalmbok. — De upproriska i Kina fortsätta att förfölja mandschurerna af hvilka omkring 1,000 dödas. Telegrafanstalten vid Lyonstationen springer i luften.

17 okt. Jämtlands folkhögskola "Birka" firar 10-årsjubileum. — Afskedsrecett för Arvid Ödman. — Trakterna omkring Etna hemsökas af ett fruktansvärdt jordkalf.

18 okt. Hertigparet af Södermanland afreser från Stockholm på väg till Siam för att representera vid kröningen. — Furst Trubetskoi aflider af de sår han vid atentat föregående dag erhållit. — Vid den stora valkampen i Belgien segra de liberala och socialdemokraterna öfver de klerikala.

19 okt. Konungen upplöser på statsministerns hemställdan Första Kammaren. — Falköpings nya rådhus inviges. — Kexfabriken i Kungälf nedbrinner. — Årets medicinska Nobelpris tilldelas professor A. Gullstrand. — Vid Hankau sammandrabba regeringstrupperna och insurgenterna; bataljen blir oafgjord efter en dags häftiga strider.

20 okt. Med utomordentlig högtidlighet och ståt inviges Akademiska Föreningens i Lund nybyggnad. (Se H. 8 D., ärg. XII: 35). — Universitetskanslern hemställer om anslag på omkr. 500,000 kr. till nybyggnad för zoologiska institutionen i Uppsala. — En italiensk eskader bombarderar och intager Horns.

INNEHÅLL

Allvar Gullstrand. — Maurice Maeterlinck. — Svenska porträtt och bilder för dagen. — Arkeologiska undersökningar i Bohuslän sommaren 1911. — Naturminnesmärke i fara. — Bilder från Kina, landet i uppror. — Tripolis eröfring. — Brokigt utomlandsnytt. — Nya ledamöter i riksdagens Andra Kammare. II. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.